

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Io. Baptistæ Portæ Neapolitani Magiæ Naturalis Libri
Viginti**

Della Porta, Giambattista

Frankfurt, 1607

Quomodo pelles odoratæ conficiantur. Cap. V.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70772)

unguenta olei vice vtimur. Plinius myrobalanum appellat: ita & Martialis:

Quod nec Virgilius, nec carmine dixit Homerus,

Hoc ex unguento constat, & ex balano.

Omni odore caret, ob id ad suscipiendos odores commendata, & quos coeperit odores, diutius retinet, nec vni cætera rancefcit, ob id unguentis nasci dixerunt.

Quomodo pelles odoratæ conficiantur. CAP. V.

NUNC quomodo pelles odoratæ conficiantur, describemus, quod pluribus modis docetur, vel odoratis aquis, vel oleis perungendo, vel floribus tumulando, vt eorum odorem asciscant. Docebimus odoratis aquis, & primò

Pelles quomodo lauentur,

Vt ingratum animalium, vel carniū odorem exuant. Modus est talis. Lauentur primò vino *græco* vocato, scilicet, vt aliquibus horis madescant, post resiccantur, & si adhuc teter odor infestat nares, iterū opus iterare ne tædeat. Abluto factore, odoratis aquis lauentur. Rosa-cæ aqua partes quatuor partentur, myrti tres, naran-tiorum florum binæ, loti odorati vna, lauendulæ dimidia, commisceas, & in fideliā patuli oris indes, & in eis pelles madescant per diem, post eximes, & suspendas exiccantur in vmbra, sed quum resiccationi propinqua fuerint, ne corrugentur, manibus pertractabis, & agitabis, denuò id ter reperas, donec aquatum suauitatem redoleant, nec vllum profus pellium odorem percipiant. Sequitur dicamus

Pelles quomodo florum odorem asciscant.

Oportet prius oleo perungantur, diximus enim balsam esse odoramentorum, vt & odorem allicere, & retinere in re pingui possit. Quod fiet oleo communi, sed melius ex myrobalano, vt diximus, quia inolidura est, sed qui rem optimè peragere querunt, ouorum oleum petlinunt, quo modo fieret iam diximus. Modus hic erit. Chirothecas, vel pelles ex interiori parte spongia perficemus, & præcipuè vbi futuræ, vbi id rectè perfeceris, hos

hoc modo facies florum odorem alliciant. Primo violæ emicant vere, & leucoia, mane flores colligendo, cum pellibus floribus inuicē substratis per diem immorentur, quum resiccescunt, aut citius, aut tardius eos proijcias, nouos impones, ter, quater in die remouēdo, & accommodando, ne rore madefcentes pelles sitū contrahant. Vbi florere desierint, flores naraniorum, & rosarum eodem modo impones, tādē postremus iasmes erit, qui vsque ad hyemem perdurabit, scilicet urbanus, nam mensibus binis, ternisve floret: sic pelles, vel chirothecæ odoratissimæ permanebunt, sed vno anni curriculo: breui temporis momento euanescit odor, halitusq; hebescit, sed si idem secundo feceris, odor diutius permanebit, & iucunditatis gratiam custodiunt. Maxime fragrantiam conseruant, magnumq; in odore momentum habebunt, si seruentur loco clauso, vt arculis ligneis, vel plumbeis: at si inter lintea seruabuntur, eorum odor absorbetur, & ignaue hebescit. Ecce nunc

Pelles quomodo odorata fiant.

Si prædictis pellibus moschum, ambaram, & zibethum addes, suauius, iucundiusque redolebunt. Vel sumito occidentalis balsami quatuor partes, addatur vna moschi, tantundem ambaræ, & spongia chirothecas perline, & suauissimum halitum vibrabunt. Aliam addeamus suauissimam compositionem. Accipe ireos partes octo, sandalorum vnam, laseris duas, pulueris rosarum quatuor, agallochi vnam & dimidiam, cinnamomi mediam, aut si mauis minus, remollitis omnibus aqua rosacea, & tragacanthæ gummi, super porphyreticum marmor triturabis, ac spōgia chirothecas perline, mox cape moschi grana tria, ambaræ duo, zibethi vnam, remisce, & pelles perlinito. At si pœnituerit odore chirothecas perlinito, & volumus

Chirothecæ odorem extrahere.

Vel si aliquem ludificare velimus. Ferueat aliquantisper rosacea aqua, aut vitæ, & dum adhuc calet, chirothecas impone, parumper immorando, nam ab eo odorem omnem aufert, absorbetq; & si hac alias chirothe-

cas madefacies, & resiccari curabis, totum sibi odorem absorbent.

Odorati pulueres quomodo conficiantur. CAP. VI.

AD pulueres deueniendum, qui odorati sunt simplices, & compositi, ex his replentur puluilli, vitæ, murq; in pellibus, & misturis. Accipe igitur,

Puluis cyprius quomodo fiat.

Muscus quernus, qui moschi odorem spirat, colligatur sincerus, colligendi tempus Decembri, Ianuario, & Februarii mensibus, dulci aqua quinquies, sexiesve abluatur, vt ritè perlorus sit, post soli exponatur, mox rosacea aqua biduo madescat, & iterum sole resiccat, idq; pluries iterabis, nã quo pluries laueris, eo fragrantius odorem spirabit, resiccatus ærea pila in tenuem puluerem conteratur, incernaturq;. Tandem supra incernatur spargatur, & suo operitorio cooperiatur, infra accedantur carbones, & supra ebulliant liquores, vel placentalæ, vel odorati fumi exhalent, vt dicemus, & id quanto crebrius feceris, eo maiorem odorem combibet, & diutius retinèbit. At vbi odorem satis concepisse noueris huius pulueris libram sume, moschi, ac zibethi puluerati parum, sandalorum, & rosarum sufficientem partem. Conteratur in ærea pila moschum, inde paulatim puluerem inspargendo, in pila conteratur, misceturq; Puluerem tãdem in phialam reconde operculatam, vt transpiret, nam hebesceret, & exolesceret odor. Huius pulueris variæ sunt compositiones, quas recensere longum esset. Fiunt albi, nigri, fusci, variorumq; colorum. Alba ex gypso crudo conficitur, prius rosacea, vel odorata aqua eluitur, addendo moschum, ambaram, zibethum, & alia, & sic longe suum odorem eructabit.

Quomodo mistura odorata fiant. CAP. VII.

FIUNT & variæ odoratæ misturæ, ex quibus globi precarij fieri solent ad preces numerandas, & vestes exornandas, fiunt & smegmata saponis vulgo dicti ad eluendas, detergendas, ac odore manus commendandas. Vnde si velimus

Globi.